

Државната комисија за жалби по јавни набавки, врз основа на член 130 од Законот за јавните набавки, одлучувајќи по жалбата на жалителот – „МАРКАНТ“ ДОО Ваљево Р.Србија, изјавена преку полномошник – адвокат Томислав Николовски од Скопје против Одлуката за избор на најповолна понуда бр.11-7/135 од 18.08.2020 година, донесена по Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр.08809/2020 за набавка на стоки - Шини и резервни делови за шини на транспортери (РЕК Битола) на договорниот орган Акционерско друштво за производство на електрична енергија ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје, врз основа на член 160 став (1) точка 4 и став (2), (3), (4), (5) и (6) и член 166 став (7) од Законот за јавните набавки („Службен весник на Република Македонија“ бр.24/2019), на 49^{та} Седница одржана на ден 10.09.2020 година донесе:

РЕШЕНИЕ

1. Жалбата на жалителот „МАРКАНТ“ ДОО Ваљево Р.Србија, изјавена преку полномошник – адвокат Томислав Николовски од Скопје против Одлуката за избор на најповолна понуда бр.11-7/135 од 18.08.2020 година, донесена по Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр.08809/2020 за набавка на стоки - Шини и резервни делови за шини на транспортери (РЕК Битола) на договорниот орган Акционерско друштво за производство на електрична енергија ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, **СЕ УСВОЈУВА.**

2. СЕ ПОНИШТУВА Одлуката за избор на најповолна понуда бр.11-7/135 од 18.08.2020 година, донесена по Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр.08809/2020 за набавка на стоки - Шини и резервни делови за шини на транспортери (РЕК Битола) на договорниот орган Акционерско друштво за производство на електрична енергија ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА и предметот се враќа на повторно постапување и одлучување на договорниот орган.

3. Се задолжува договорниот орган да му ги надомести трошоците на жалителот, во износ од 250,00 денари на име административна такса, износ од 12.360,00 денари на име надомест за водење на жалбена постапка и адвокатски трошоци во износ од 8.614,00, **во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.**

4. Решението на Државната комисија за жалби по јавни набавки **е конечно по извршената достава.**

5. Сите странки се должни да ја почитуваат и да ја спроведат конечната одлука на Државната комисија.

6. Договорниот орган е должен да постапи согласно со одлуката на Државната комисија во рок од 30 дена од денот на приемот на одлуката, при што ги применува правното сфаќање и дадените забелешки на Државната комисија во одлуката.

Образложение

Договорниот орган, спровел постапка за јавна набавка со Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр.08809/2020 за набавка на стоки – Шини и резервни делови за шини на транспортери (РЕК Битола), за што претходно била донесена Одлука за јавна набавка бр.11-7/135 од 17.06.2020 година. Постапката била објавена на ЕСЈН на Бирото за јавни набавки на 18.06.2020 година, како неделива, а договорниот орган во тендерската документација и огласот предвидел дека како критериум за доделување на договор за јавна набавка ќе го користи критериумот економски најповолна понуда врз основа на цената, со спроведување на е-аукција. Од понудувачите било побарано да достават документ за регистрирана дејност, Изјава за сериозност на понудата и Гаранција за квалитетно извршување на договорот (15.00%).

До крајниот рок за поднесување на понудите 20.07.2020 година, пристигнале вкупно 3 (три) понуди, за што бил составен Записник од отворањето на понудите од 20.07.2020 година. Комисијата за јавни набавки на договорниот орган извршила проверка на комплетноста и валидноста на понудите, изготвила Извештај од спроведената постапка од 21.08.2020 година, во кој Комисијата за јавни набавки дала предлог за избор како најповолна понуда да биде избрана понудата на економскиот оператор „ТИМ ЈУГОЕЛЕКТРО Илчо“ ДОО Битола. Ваквиот предлог бил прифатен од страна на одговорното лице на договорниот орган по што била донесена Одлуката за избор на најповолна понуда бр.11-7/135 од 18.08.2020 година.

Незадоволен од донесената Одлука за избор на најповолна понуда бр.11-7/135 од 18.08.2020 година, жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки поднесе економскиот оператор „МАРКАНТ“ ДОО Ваљево Р.Србија.

Постапувајќи по изјавената жалба, Државната комисија за жалби по јавни набавки изврши увид во досието на постапката на Електронскиот систем

за јавни набавки и врз основа на член 160 став (1) точка 4 и став (2), (3), (4), (5) и (6) од Законот за јавните набавки најде:

Жалбата е дозволена, навремена и изјавена од овластен подносител.

Жалбата е основана.

Во жалбата жалителот наведува дека договорниот орган сторил суштествени повреди на одредбите на постапката. Имено, во Одлуката број 11-7/135 од 18.08.2020 година за избор на најповолна понуда, договорниот орган навел дека понудата на понудувачот (жалителот) била неприфатлива од причина што понудата не била поднесена согласно барањата во тендерската документација односно во делот на докажување на способност, доставената документација, која се барала за докажување на способноста и дали постоеле причини за негово исклучување не биле согласно барањата во член 88 став 2 од ЗЈН, доставил изјава заверена кај надлежен орган (суд, нотар и сл.) во случај ако земјата во која бил регистриран економскиот оператор не ги издава бараните документи, но истата не била целосно преведена на македонски јазик. Жалителот наведува дека во конкретната ситуација, договорниот орган сторил суштествена повреда на одредбите на постапката за јавни набавки. Во членот 109 став 2 од Законот за јавните набавки, јасно и категорично било наведено дека при проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот, комисијата можела да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станувало збор за значително отстапување од бараната документација. Комисијата не смеела да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. Доколку се направела споредба со законската норма - членот 109 став 2 од Законот за јавните набавки и образложението наведено во Одлуката број 11-7/135 од 18.08.2020 година наведено како причина поради која понудата на жалителот се сметала за неприфатлива, неспорно било дека договорниот орган сторил сериозно прекршување на Законот за јавните набавки. Доколку и постоел одреден недостаток, односно доколку комисијата го констатирала недостатокот наведен во одлуката за избор (Изјавата дадена од жалителот истата не била целосно преведена на македонски јазик), во контекст на членот 109 став 2, ова не можело да претставува ниту да се третира како значително отстапување од бараната документација туку согласно претходно наведениот член и пред се обврска за почитување на законот, претставувало единствено обврска за договорниот орган да побара од понудувачот (жалителот) да ја појасни или дополни изјавата. Но наместо договорниот орган, во конкретната ситуација да

го почитува законот и да го примени членот 109 став 2 и да побара од понудувачот (жалителот) да ја појасни или дополни изјавата, договорниот орган тенденциозно ја отфрлил понудата како неприфатлива и со тоа создал предност во корист на одреден економски оператор, во конкретната ситуација „избраниот најповолен понудувач“. Жалителот смета дека целата постапка односно постапување на договорниот орган требало да се анализира од аспект и во контекст на критериумот за избор на најповолна понуда - економски најповолна понуда - цена. Доколку се анализираше Одлуката број 11-7/135 од 18.08.2020 година за избор на најповолна понуда на Отворена постапка број 08809/2020, во делот на даденото наводно образложение за причините поради кои и понудата на понудувачот ИНТЕРТАЛ ДООЕЛ Скопје се смета се неприфатлива, единствен заклучок до кој можело да се дојде бил дека не постоело никакво образложение, туку единствено била цитирана законската норма (член 88 став 2, член 95), но не постоело образложение и аргументација во што се состоело непочитувањето на цитираните норми за да понудата се смета за неприфатлива. Немало никакво образложение ниту елементарен обид за аргументација на наводните причини. Ова жалителот го навел како факт од аспект на критериумот за избор на најповолен понудувач - економски најповолна понуда - цена. Во постапката учествувале 3 (три) понудувачи, при што договорниот орган елиминирал 2 (понудувачи) поради наводно неприфатливи понуди, при што направил сериозно прекршување и непочитување на законските норми и обврски кои ги имал како договорен орган (член 109 став 2 од Законот за јавните набавки). Во ваква ситуација, кога поради незаконското постапување на договорниот орган, останал само еден економски оператор (избраниот понудувач), постапката завршила без да се одржи аукција, односно јасно и неспорно било дека критериумот економски најповолна понуда - цена бил само декларативен, бидејќи договорниот орган со своето незаконско постапување, не овозможил конкуренција и фер третман на економските оператори во конкретната постапка. Од постапувањето на договорниот орган, во целиот тек на постапката, се добивал впечаток дека со своите дејствија фактички ја оневозможил конкуренцијата и остварување на законски избор на најповолен понудувач, што требало да биде избран според критериумот економски најповолна понуда - цена. Со непочитувањето и неприменувањето на членот 109 став 2 од законот, договорниот орган сторил повреда на начелото на конкуренција помеѓу економските оператори на начин што со своето „постапување“ неоправдано ја ограничил конкуренцијата помеѓу економските оператори - член 5 од Законот за јавните набавки. Исто така, со своето „постапување“, договорниот орган сторил повреда на начелото на еднаков третман и недискриминација на економските оператори во конкретната постапка - член 7 од Законот за јавни набавки. Жалителот смета дека во ситуација кога договорниот орган (комисијата) вршела проверка на

комплетноста и валидноста на документацијата (поднесените понуди од економските оператори), согласно членот 109 став 2 од Законот за јавни набавки, комисијата можела да побара, понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станувало збор за значителни отстапувања од бараната документација. Хипотетички и да постоело некое недоразбирање или забелешки во поглед на содржината на Изјавата, согласно член 109 став 2 од Законот за јавните набавки, комисијата на договорниот орган, била обврзана да побара од економскиот оператор (понудувачот), да ги појасни или дополни документите, бидејќи неспорно било дека не станувало збор за значителни отстапувања од бараната документација. Тоа значи дека во вакви ситуации, договорниот орган требало да постапи согласно членот 109 став 2 од Законот за јавните набавки, но немал право, поради причини кои можеле да се подведат како потреба од појаснување или дополнување, да отфрли понуда како неприфатлива. Жалителот истакнал дека неговата понуда била во согласност со Законот за јавните набавки и договорниот орган немал правото законска можност, да ја отфрли понуда како неприфатлива. Имајќи ја во предвид целокупната аргументација дадена во оваа жалба, жалителот смета дека жалбата е основана и предлага Комисијата за жалби по јавни набавки да ја поништи Одлуката број 11-7/135 од 18.08.2020 година за избор на најповолна понуда на Отворена постапка број 08809/2020 по Одлука за јавна набавка бр. 135 / 2020 за набавка на Шини и резервни делови за шини (РЕК Битола). По поништувањето на Одлуката број 11-7/135 од 18.08.2020 година за избор на најповолна понуда на Отворена постапка број 08809/2020 по Одлука за јавна набавка бр.135 / 2020 за набавка на Шини и резервни делови за шини (РЕК Битола), договорниот орган да изврши повторна евалуација на понудите и избор на најповолна понуда согласно со Законот за јавните набавки. Во спротивно, жалбата да се достави до Државната комисија за жалби по јавни набавки и истата во целост да ја усвои, како и да се задолжи договорниот орган да му ги надомести на жалителот трошоците на жалбената постапка.

Во одговорот на жалбата договорниот орган наведува дека при проверка на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачите и при евалуација на понудите Комисијата за јавни набавки согласно член 109 став 6 и став 7 од ЗЈН, утврдила дека некои од понудите не биле предмет во понатамошна постапка на евалуација заради неприфатливост на понудите. Понудата на жалителот била неприфатлива од причина што понудата не била поднесена согласно барањата во тендерската документација, односно во делот на докажување на способност доставената документацијата која се барала за докажување на способноста и дали постоеле причини за негово исклучување не биле согласно барањата во член 88 став 2 од ЗЈН, доставил изјава заверена кај надлежен орган (суд, нотар и сл.) во случај ако

земјата во која е регистриран економскиот оператор не ги издава бараните документи, но истата не била целосно преведена на македонски јазик. Договорниот орган наведува дека не биле точни наводите во жалбата од жалителот дека Комисијата за јавни набавки при донесувањето на Одлуката за избор погрешно ја утврдила фактичката состојба, направила суштествени повреди на постапката и извршила погрешна примена на материјалното право од причина што истата била спроведена согласно Законот за јавните набавки и тендерската документација и објавениот оглас. Комисијата за јавни набавки при евалуација на понудите ја разгледала целокупната документација од понудата на жалителот при што утврдила дека истата не била поднесена согласно барањата во тендерската документација, односно во делот на докажување на способноста, доставената документацијата која се барала дали постоеле причини за негово исклучување не биле согласно барањата во член 88 став 2 од ЗЈН, жалителот доставил изјава согласно член 95 став 5 од ЗЈН заверена кај надлежен орган (суд, нотар и сл) во случај ако земјата во која е регистриран економскиот оператор не ги издава бараните документи но истата не била целосно преведена на македонски јазик. Во врска со забелешката на жалителот дека договорниот орган не постапил согласно член 109 став 2 од ЗЈН, Комисијата за јавни набавки смета дека истата е неприфатлива од причина што жалителот доставил документација дека не постоеле причини за неисклучување од постапката и доколку договорниот орган побарал дополнување - појаснување на понудата ќе доведе до промена на документацијата (понудата), односно понудата на жалителот ќе била ставена во привилегирана позиција во однос на понудите од другите понудувачи. При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата можела да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станувало збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смеела да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. Во врска со забелешката дека целата постапка требало да се гледа од аспект на цената како единствен критериум при избор за најповолна понуда, Комисијата за јавни набавки евалуацијата ја спровела согласно критериумите наведени во тендерската документација и согласно член 109 став 7 од ЗЈН додека неприфатливите понуди не биле евалуирани согласно член 109 став 6 од ЗЈН. Од овие причини договорниот орган смета дека изјавената жалба била неоснована и како таква бара да биде отфрлена од понатамошно разгледување. Комисијата за јавни набавки бара од ДКЖЈН кога ќе ја разгледува жалбата од жалителот доколку е потребно да присуствува на разгледувањето на истата.

Државната комисија за жалби по јавни набавки постапувајќи по жалбата и жалбените наводи, како и по службена должност согласно член 141 од Законот за јавните набавки, а врз основа на сите приложени докази во предметот и увидот во Електронскиот систем за јавни набавки (ЕСЈН) за спроведената постапка за доделување договор за јавна набавка, утврди дека жалбата на жалителот МАРКАНТ ДОО Ваљево Р.Србија е основана.

Државната комисија за жалби по јавни набавки ги смета за основани жалбените наводи според кои договорниот орган во постапката на евалуација на понудите сторил повреда на одредбите од член 109, а во врска со член 88 и 95 на Законот за јавни набавки. Имено, Државната комисија за жалби по јавни набавки врз основа на доставената понуда од жалителот ги прифати жалбените наводи според кои договорниот орган не ја утврдил целосно фактичката состојба во врска со прифатливоста на понудата поднесена од страна на жалителот истата ја отфрлил како неприфатлива од причина што понудата не била поднесена согласно барањата во тендерската документација во делот на докажување на способност, доставената документација, која се барала за докажување на способноста и дали постоеле причини за негово исклучување не била согласно барањата во член 88 став 2 од ЗЈН, односно жалителот доставил изјава заверена кај надлежен орган (суд, нотар и сл.) во случај ако земјата во која бил регистриран економскиот оператор не ги издава бараните документи, но истата не била целосно преведена на македонски јазик. Имајќи ја предвид точка 2.3 докажување на способноста (член 95 од ЗЈН) точка 2.3.3 од тендерската документација во која е наведено дека ако земјата во која е регистриран економскиот оператор не ги издава документите од точка 2.3.2 од оваа ТД (од ставот (4) на член 95 од ЗЈН), или ако тие не ги опфаќаат сите случаи од членот 88 на ЗЈН, договорниот орган прифаќа изјава што економскиот оператор ја заверува кај надлежен орган (нотар или сл.) во која ќе појасни кои документи не се издаваат, кои евентуално документи се издаваат како замена на бараните, и истите ќе ги достави, Државната комисија за жалби по јавни набавки со увидот во доставената понуда на жалителот во ЕСЈН утврди дека истиот доставил изјава заверена кај надлежен орган на јазикот на земјата во која е регистриран економскиот оператор (српски јазик) и доставил заверен превод на македонски јазик од истата прикачен во ЕСЈН во два оделни документи, при што договорниот орган без да утврди дали доставениот превод се однесува на наведената изјава имајќи ги предвид податоците во двата доставени документи, сметал дека истата не била целосно преведена на македонски јазик, по што понудата ја отфрлил. Исто така, Државната комисија за жалби по јавни набавки во конкретниот случај смета дека договорниот орган и покрај доставената документација од страна на жалителот за докажување на способноста во предметната јавна набавка заради целосно

утврдување на фактичката состојба во врска со прифатливоста на доставената понуда, имал право да постапи согласно точка 2.3.7 на тендерската документација според која договорниот орган задржува право, дополнително да ја провери веродостојноста на веќе доставените документи и соодветно да ги примени одредбите од член 109 на Законот за јавните набавки.

Имајќи го предвид горенаведеното, Државната комисија одлучи да ја уважи жалбата, да ја поништи Одлуката за избор на најповолна понуда бр.11-7/135 од 18.08.2020 година, донесена по Оглас за јавна набавка со отворена постапка бр.08809/2020 за набавка на стоки - Шини и резервни делови за шини на транспортери (РЕК Битола) на договорниот орган Акционерско друштво за производство на електрична енергија ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА и предметот да го врати на повторно постапување и одлучување на договорниот орган.

Државната комисија за жалби по јавни набавки, во однос на барањето за адвокатски трошоци согласно членот 166 од Законот за јавните набавки, и Тарифа за награда и надоместок на трошоците за работа на адвокатите, одлучи да му се надоместат адвокатските трошоци во висина од 6.000,00 денари со ДДВ, како и 1.300,00 денари со ДДВ за изготвување на полномошно.

Согласно со член 2 точка 10 и 11 од Законот за јавните набавки: „10. „тендерска документација“ е секој документ изработен од страна на договорниот орган или на кој упатува договорниот орган, а со кој се опишуваат или се утврдуваат елементите на одредена набавка или постапка, вклучувајќи го и огласот за јавна набавка, претходното информативно известување или периодичното индикативно известување кое се користи како замена за оглас за јавна набавка, техничките спецификации, описната документација, предложените услови на договорот, обрасците што ги пополнуваат кандидатите или понудувачите, информациите за општоприменливите прописи и сета дополнителна документација; 11. „Прифатлива понуда“ е понуда поднесена од понудувачот, која ги исполнува условите за утврдување способност, потребите и барањата на договорниот орган наведени во техничките спецификации и останатата тендерска документација, што е навремена, која нема невообичаено ниска цена, а чија конечна цена не ги надминува средствата обезбедени или кои може да се дообезбедат од договорниот орган согласно со овој закон.“.

Согласно со член 3 од Законот за јавните набавки : „Начела на кои се темелат јавните набавки: (1) Уредувањето, развојот на системот на јавни набавки и неговото спроведување се темелат врз начелата на слободно

движење на стоките, слобода за основање, слобода за обезбедување услуги, како и начелата на економичност, ефикасност, конкуренција помеѓу економските оператори, транспарентност, еднаков третман на економските оператори и сразмерност. (2) При спроведувањето на јавните набавки договорниот орган е должен да ги почитува обврските за заштита на животната средина, социјалната политика и за заштита на трудот кои произлегуваат од прописите во Република Македонија, колективните договори и од меѓународните договори и конвенции ратификувани согласно со Уставот на Република Македонија.“

Согласно со член 81 од Законот за јавните набавки: „ (1) Договорниот орган во тендерската документација ги наведува барањата, условите, критериумите и други неопходни информации, со цел да му обезбеди на економскиот оператор целосни, точни и прецизни информации во врска со начинот на спроведување на постапката за јавна набавка. (2) Тендерската документација, во зависност од видот на постапката, особено содржи: - општи информации во врска со договорниот орган, - упатства во врска со законските рокови и неопходните услови за учество, - минималните критериуми за утврдување способност и документација што треба да ја поднесат понудувачите или кандидатите за да го докажат исполнувањето на критериумите за утврдување способност, - технички спецификации или во случај на примена на конкурентен дијалог, постапки со преговарање и партнерство за иновации, описна документација, - упатства во врска со изработка и поднесување на техничката и финансиската понуда, - детална и целосна информација во врска со критериумите за избор на најповолна понуда, - упатства во врска со правната заштита во постапка за јавна набавка и - информации во врска со задолжителните одредби од договорот за јавна набавка. (3) По исклучок од ставот (2) на овој член, кај набавките со постапка од мала вредност со објавување оглас, договорниот орган изготвува поедноставена тендерската документација која особено содржи инструкции за поднесување на понудата и технички спецификации, додека при користење на електронскиот пазар на набавки со постапка од мала вредност само краток опис на предметот на набавка. (4) Договорниот орган е должен да одговори на сите прашања или барања за појаснување или измени кои економските оператори можат да ги постават во врска со тендерската документација, под услов истите да бидат поднесени најмалку осум дена пред крајниот рок за поднесување понуди или пријави за учество, односно шест дена кај поедноставената постапка од мала вредност и четири дена кај набавката со постапка од мала вредност со објавување оглас. (5) Договорниот орган може, во роковите од ставот (6) на овој член, по свое наоѓање или врз основа на поднесените прашања или барања од економските оператори, да ја измени или

дополни тендерската документација. (6) Одговорите, како и измените и дополнувањата на тендерската документација, договорниот орган без надоместок и во најкус можен рок ги прави достапни на ист начин како што ја направил достапна тендерската документација, но не подоцна од шест дена од крајниот рок за поднесување на понудите или пријавите за учество, односно четири дена кај поедноставената постапка од мала вредност и два дена кај набавката со постапка од мала вредност со објавување оглас. (7) Договорниот орган може да одреди во тендерската документација дали ќе бара пренос на правата од интелектуална сопственост.“

Согласно член 95 на Законот за јавните набавки (1) Економските оператори доставуваат единствен документ за докажување на способноста и/или потврди, изјави и други документи наведени во овој член, како доказ дека: - не постојат причини за исклучување утврдени во членот 88 од овој закон, - се исполнети условите за квалитативен избор во согласност со членовите 90, 91 и 92 од овој закон и - се исполнети стандардите за системи на квалитет и/или стандардите за управување со животната средина во согласност со членовите 93 и 94 од овој закон. (2) Договорниот орган нема да бара други докази за докажување на способноста освен доказите од овој член и членовите 93 и 94 од овој закон. (3) Во случај на користење на капацитетот на други субјекти, економскиот оператор е должен да докаже со валиден доказ дека ќе ги има на располагање потребните ресурси за извршување на договорот. (4) Како документи дека не постојат причини за исклучување од членот 88 од овој закон, договорниот орган ги прифаќа следниве документи: а) во врска со членот 88 став (1) од овој закон, изјава на економскиот оператор или единствен документ за докажување на способноста; б) во врска со членот 88 став (2) од овој закон, потврда издадена од надлежен орган во Република Македонија или од друга земја во која е регистриран економскиот оператор или единствен документ за докажување на способноста; в) во врска со членот 88 став (3) од овој закон, извод од листата на негативни референци која договорниот орган ја обезбедува од ЕСЈН. (5) Ако земјата во која е регистриран економскиот оператор не ги издава документите од ставот (4) на овој член, или ако тие не ги опфаќаат сите случаи од членот 88 на овој закон, договорниот орган прифаќа изјава што економскиот оператор ја заверува кај надлежен орган. (6) Документите од членот 88 ставови (1) и (2) на овој закон не смее да бидат постари од шест месеци од крајниот рок за поднесување понуди или пријави за учество. (7) Како доказ за економската и финансиската состојба на економските оператори, договорниот орган може да побара еден или повеќе од следниве документи: а) соодветни изводи од банки; б) доказ за релевантно осигурување за надомест при професионален ризик; в) извештај за билансот на состојба издаден од надлежен орган, односно ревидиран биланс на состојба

или извадоци од извештајот за билансот на состојба, во случаи кога објавување на билансот на состојба е пропишано со закон во земјата каде што економскиот оператор е регистриран и г) извод од целокупниот приход на претпријатието (податок од билансот на успех издаден од надлежен орган, односно ревидиран биланс на успех) и онаму каде што се бара, изјава за приходот во областа која се покрива со договорот за јавна набавка и тоа најмногу за последните три финансиски години за кои се расположливи ваквите информации во зависност од датумот на кој претпријатието е основано или започнало со работа и во зависност од достапноста на таквите информации. (8) Во постапките за јавни набавки, техничката и професионалната способност на економскиот оператор може да се докаже на еден или на повеќе од следниве начини: а) со листа на главни испораки на стоки или извршени услуги во последните три години, со вредности, датуми, купувачи (договорни органи или економски оператори), со обезбедување потврда за извршени испораки или извршени услуги. Со цел да се обезбеди соодветно ниво на конкуренција, договорниот орган може, доколку е тоа неопходно, да ги земе предвид доказите за соодветните испораки на стоки или извршени услуги пред повеќе од три години, што го наведува во тендерската документација; б) со листа на работи извршени во последните пет години, со приложување потврда за задоволителна изведба на најважните работи. Со цел да се обезбеди соодветно ниво на конкуренција, договорниот орган може, доколку е тоа неопходно, да ги земе предвид доказите за изведени работи пред повеќе од пет години, што го наведува во тендерската документација; в) со опис на техничкиот персонал и техничките органи кои ќе учествуваат во извршувањето на јавната набавка, особено на оние кои се одговорни за контролата на квалитетот, а во случај на јавна набавка на работи, оние што ќе бидат вклучени во изведување на работите, без оглед на тоа дали се вработени во економскиот оператор или не; г) со опис на техничките услови и мерки кои економскиот оператор ги користи за да обезбеди квалитет како и со опис на своите капацитети за развој и истражување; д) со наведување на системот за управување и следење на синџирот за снабдување, кој економскиот оператор ќе може да го примени при извршување на договорот; е) во случај кога се набавуваат сложени стоки или услуги, или во исклучителни случаи за посебни намени, со проверка на производствените капацитети или ако е потребно и на капацитетите за проучување и истражување, како и на мерките за контрола на квалитетот, која ја спроведува договорниот орган или во негово име надлежен орган во земјата на основање; е) со образовните и професионални квалификации на давателот на услуги или на изведувачот на работи или на неговиот менаџерски кадар, под услов тие да не се евалуираат како критериум за избор на најповолна понуда; ж) со наведување на мерките за управување со животната средина кои економскиот оператор ќе може да ги

користи во извршувањето на договорот; з) со изјава за просечниот годишен број на вработени кај давателот на услуги или изведувач на работи и за бројот на неговиот раководен кадар во последните три години; с) со изјава за инструментите, постројките или техничката опрема, која давателот на услугите или изведувачот на работите ја има на располагање за извршување на договорот; и) со наведување на делот од јавната набавка, кој економскиот оператор има намера го отстапи на подизведувач и ј) во однос на стоките што треба да се набават: - мостри, опис и/или фотографии на производи кои се предмет на испорака, а чија веродостојност економскиот оператор е должен да ја потврди доколку тоа го побара договорниот орган и - сертификати и извештаи издадени од надлежни тела за контрола за квалитет со признаена компетентност, а кои ја тестираат погодноста на производите што јасно била утврдена со упатувањата кон спецификациите и стандардите.

Согласно член 109 (1) Кај отворената постапка и поедноставената отворена постапка, комисијата, пред да пристапи кон евалуација на понудите, ја проверува комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот. (2) При проверката на комплетноста и валидноста на документацијата за утврдување на способноста на понудувачот и при евалуација на понудата, комисијата може да побара понудувачите да ги појаснат или дополнат документите, доколку не станува збор за значителни отстапувања од бараната документација. Комисијата не смее да создава предност во корист на одреден економски оператор со користење на бараните појаснувања или дополнувања. (3) Бараното објаснување понудувачот го доставува преку ЕСЈН во рокот кој го определила комисијата. (4) Никакви промени во финансиската и техничката понуда, освен исправката на аритметички грешки, не смеат да се бараат, нудат или да се дозволат од страна на комисијата или од понудувачот. (5) Комисијата може да бара директно од понудувачот, а со цел за објаснување на понудата, превод на делот од понудата кој е во врска со техничката документација за кој во тендерската документација дозволил истата да биде изработена на странски јазик и за истото да одреди примерен рок. (6) Неприфатливите понуди комисијата нема да ги евалуира. (7) Евалуацијата на понудите се врши исклучиво во согласност со критериумите наведени во тендерската документација. (8) По извршената евалуација, комисијата ќе пристапи кон рангирање на понудите и изготвување предлог за избор на најповолна понуда. (9) Членот на комисијата кој не се согласува со предлогот за избор на најповолна понуда, ги изнесува своите ставови подготвени како забелешка приложена кон извештајот од спроведената постапка. (10) При евалуација на понудите кај ограничената постапка, постапките со преговарање, конкурентниот дијалог и партнерството за иновации, комисијата соодветно ги применува одредбите од овој член. (11)

Министерот за финансии го пропишува начинот на исправка на аритметичка грешка во фазата на евалуација на понудите.

Врз основа на член 143 став 1 точка 3 на Законот за јавните набавки (1) Во отворената постапка, жалба се изјавува во рок од десет дена, додека во поедноставената отворена постапка и набавката од мала вредност во рок од пет дена, од денот на отворање на понудите, во однос на пропуштањето на договорниот орган соодветно да одговори на навремените прашања или барања за појаснување или измени на тендерската документација.

Врз основа на член 166 став 7 од Законот за јавните набавки (7) Во случај на целосно усвојување на жалбата, договорниот орган е должен на подносителот на жалбата да му ги надомести оправданите трошоци за постапката.

Од причини погоре изложени, се донесе Решение како во диспозитивот.

Упатство за правно средство: Согласно член 170 од Законот за јавните набавки и член 26 од Законот за управните спорови, против ова решение незадоволната странка може да поднесе тужба до Управниот суд во рок од 30 од денот на приемот на решението.

Бр.09-800/7
10.09.2020 год.
С к о п ј е

**ПРЕТСЕДАТЕЛ,
Кирил Каранфилов**

Доставено до:

- Архива,
- „МАРКАНТ“ ДОО Ваљево Р.Србија
- Акционерско друштво за производство на електрична енергија ЕЛЕКТРАНИ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, во државна сопственост, Скопје